

Súd: Okresný súd Trebišov
Spisová značka: 1T/38/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7923010162
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 10. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Lengyel
ECLI: ECLI:SK:OSTV:2025:7923010162.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trebišov, samosudcom Mgr. Petrom Lengyelom, v trestnej veci obžalovaného ml. A. A., vedenej pre zločin šírenia toxikománie podľa § 174 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a) Tr. zákona, na hlavnom pojednávaní 7.10.2025 takto

rozhodol:

Obžalovaný
ml. A. A., nar. XX.X.XXXX v B. C., trvale bytom D. E. XXX/XX, B. C., t. č. v C. F. G. H. I. J. B., K. G. XX, J. B.,

uznáva sa za vinného, že

dňa 13.9.2022 v čase okolo 11.35 hod. na chodníku na ulici Pribeníckej v Kráľovskom Chlmcí maloletej osobe C. L., nar. XX.XX.XXXX podal zelenú PET fľašu s označením RIEDIDLO C 6000 a nahováral mal. C. L., nar. XX.XX.XXXX, aby túto látku „toluén“ vdychoval nosom na ulici F. v B. C., pričom dňa 13.09.2022 o 11.35 hod. boli kontrolovaní hliadkou polície Obvodného oddelenia PZ B. C.,

t e d a

zvádzal iného na zneužívanie inej návykovej látky než alkoholu a podporoval ho v tom a čin spáchal na chránenej osobe, dieťaťi,

č í m s p á c h a l

zločin šírenia toxikománie podľa § 174 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a) Tr. zákona.

Z a t o m u s ú d u k l a d á

Podľa § 174 ods. 2 Tr. zákona, § 117 ods. 1 Tr. zákona s použitím § 38 ods. 2 Tr. zákona, § 39 ods. 1 Tr. zákona a § 118 ods. 1 Tr. zákona trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) mesiace.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zákona v spojení s § 119 ods. 1 Tr. zákona súd výkon uloženého trestu odňatia slobody podmienčne odkladá na skúšobnú dobu v trvaní 12 (dvanásť) mesiacov.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátor Okresnej prokuratúry Trebišov podal 4.4.2023 Okresnému súdu Trebišov (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd“) na obžalovaného ml. A. A., nar. XX.X.XXXX v B. C., trvale bytom D. E. XXX/XX, B. C., t. č. v C. F. G. H. I. J. B., K. G. XX, J. B., obžalobu pre zločin šírenia toxikománie podľa § 174 ods. 1,

ods. 2 písm. a) Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a) Tr. zákona, a to na skutkovom základe uvedenom vo výroku tohto rozsudku.

Okresný súd po vykonaní dokazovania rozhodol vo veci rozsudkom č.k. 1T/38/2023-242 zo 14.12.2024, ktorým podľa § 285 písm. a) Tr. poriadku obžalovaného oslobodil spod obžaloby, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný. Krajský súd v Košiciach na podklade odvolania prokurátora uznesením sp. zn. 4To/33/2024 z 30.4.2024 rozsudok prvostupňového súdu zrušil podľa § 321 ods. 1 písm. b), písm. d) Tr. poriadku a vec vrátil okresnému súdu na opätovné prejednanie a rozhodnutie. Odvolací súd v zrušujúcom rozhodnutí (v podstate) vyjadril právny názor, že okresný súd nesprávne vyhodnotil vykonané dokazovanie, keďže podľa druhostupňového súdu dokazovaním bolo spofahlivo preukázané naplnenie zákonných znakov skutkovej podstaty žalovaného trestného činu zo strany obžalovaného.

Po vrátení veci odvolacím súdom, okresný súd vo veci znova rozhodol rozsudkom č.k. 1T/38/2023-292 z 27.2.2025, ktorým uznal obžalovaného za vinného zo spáchania prečinu šírenia toxikománie podľa § 174 ods. 1 Tr. zákona na tom skutkovom základe, že obžalovaný - dňa 13.9.2022 v čase okolo 11.35 hod. na chodníku na ulici Pribeníckej v Kráľovskom Chlmci podal maloletej osobe C.. L., nar. X.X.XXXX, zelenú PET fľašu s označením RIEDIDLO C 6000 za účelom vdychovania jej obsahu nosom, za čo mu uložil peňažný trest vo výmere 30 € s náhradným trestom odňatia slobody vo výmere jeden mesiac.

Krajský súd v Košiciach na podklade odvolania prokurátora uznesením sp. zn. 4To/65/2025 zo 17.6.2025 podľa § 321 ods. 1 písm. b), písm. d), písm. e) Tr. poriadku zrušil rozsudok prvostupňového súdu z 27.2.2025, opäť v podstate s odôvodnením, že podľa jeho právneho názoru v konaní bolo preukázané naplnenie všetkých zákonných znakov žalovaného zločinu šírenia toxikománie obžalovaným, vrátane kvalifikačného znaku spáchania skutku na chránenej osobe, dieťať, keďže viac ako 15 mesačný vekový rozdiel medzi (starším) obžalovaným a (mladším) poškodeným nemožno považovať za zanedbateľný, zvlášť v období puberty, kedy má rozdiel vo veku zásadný vplyv na úroveň psychickej vyspelosti a schopnosť samostatného rozhodovania. Uloženie peňažného trestu krajský súd zároveň považoval za neprimerané závažnosti spáchaného trestného činu (zločinu).

Podľa § 174 ods. 1 Tr. zákona kto zvädza iného na zneužívanie inej návykovej látky než alkoholu alebo ho v tom podporuje alebo kto zneužívanie takej látky inak podnecuje alebo šíri, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

Podľa § 174 ods. 2 písm. a) Tr. zákona odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 voči chránenej osobe.

Podľa § 139 ods. 1 písm. a) Tr. zákona chránenou osobou sa rozumie dieťa.

K výroku o vine

Okresný súd po (opätovnom) vrátení veci znovu vyhodnotil skutočnosti, ktoré vyplynuli z vykonaného dokazovania a v kontexte právneho názoru odvolacieho súdu, ktorým je viazaný, rozhodol, že ml. obžalovaný A. A. spáchal skutok tak, ako bol uvedený v obžalobe prokurátora, a teda zvädza iného (maloletého poškodeného C.. L., nar. XX.XX.XXXX) na zneužívanie inej návykovej látky než alkoholu (toluénu) a podporoval ho v tom, pričom tento čin spáchal na chránenej osobe – dieťať. Toho sa obžalovaný dopustil tým, že 13.9.2022 zakúpil fľašu riedidla a túto za účelom vdychovania jej obsahu nosom poskytol aj maloletému C.. L., ktorý (ako dlhodobý užívateľ toluénu) z vlastnej vôle predmetnú látku následne aj (spoločne s obžalovaným) vdychoval. Uvedené vyplynulo z výpovedí samotného obžalovaného, ako aj poškodeného mal. C.. L., ktorí (v tejto časti zhodne) uviedli, že fľašu s riedidlom zakúpil obžalovaný a následne obaja jej obsah vdychovali. Obžalovaného nepriamo usvedčujú aj výpovede svedkov D. M. a G. B., na mieste zasahujúcich príslušníkov Policajného zboru, ktorí zúčastnených pristihli pri užívaní toluénu, tiež výsledky toxikologického vyšetrenia, potvrdzujúce značne vysoké hladiny kyseliny hippurovej (metabolitu toluénu) v tele obžalovaného i poškodeného a napokon aj zápisnica o vydaní PET fľaše s obsahom toluénu obžalovaným v deň skutku.

Vychádzajúc z uvedeného okresný súd uznal mladistvého obžalovaného (ktorý je trestnoprávne zodpovedným subjektom) za vinného zo spáchania zločinu šírenia toxikománie podľa § 174 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a) Tr. zákona, ktorého objektívna stránka spočívala v tom, že obžalovaný zabezpečením a fyzickým poskytnutím toluénu za účelom jeho vdychovania iného (maloletého C.. L.) zvädzal a podporoval v zneužívaní inej návykovej látky než alkoholu, čím porušil objekt trestného činu, ktorým bol ľudský život a zdravie (poškodeného), ako aj záujem spoločnosti na nešírení závislosti na návykových látkach. Z hľadiska subjektívnej stránky obžalovaný konal minimálne v nepriamom úmysle podľa § 15 písm. b) Tr. zákona, teda vedel a bol (musel byť) uzrozumený s tým, že svojim konaním môže porušiť označený záujem chráneným Trestným zákonom. Motívom konania obžalovaného bola v konečnom dôsledku jeho snaha o užitie návykovej látky ovplyvňujúcej psychiku človeka spoločne s inou osobou. Zavinenie obžalovaného sa pritom (vychádzajúc zo záväzného právneho názoru odvolacieho súdu) vzťahovalo aj na kvalifikačný znak spáchania skutku na chránenej osobe, dieťaťi (poškodený mal v čase skutku 13 rokov).

Na základe týchto skutočností okresný súd rozhodol v otázke viny obžalovaného tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku.

K výroku o treste

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zákona trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 4 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, prirážajúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy. Súd pri určovaní druhu trestu a jeho výmery prihliadne aj na to, že páchatel' trestného činu získal trestným činom majetkový prospech; ak tomu nebránia majetkové alebo osobné pomery páchatel'a alebo to nebude na ujmu náhrady škody, uloží mu s prihliadnutím na výšku tohto majetkového prospechu popri inom treste aj niektorý trest, ktorým ho postihne na majetku, pokiaľ mu takéto trest za splnenia podmienok podľa odseku 6 neuloží ako samostatný.

Podľa § 38 ods. 2 Tr. zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadnuť na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a prirážajúcich okolností.

Podľa § 97 ods. 1 Tr. zákona účelom trestu u mladistvého je predovšetkým vychovať ho na riadneho občana, pričom trest má zároveň pôsobiť na predchádzanie protiprávnych činov a primerane chrániť aj spoločnosť; uložený trest má súčasne viesť k obnoveniu narušených sociálnych vzťahov a k začleneniu mladistvého do rodinného a sociálneho prostredia.

Podľa § 97 ods. 3 Tr. zákona pri ukladaní trestu, ochranného opatrenia alebo výchovného opatrenia treba prihliadať na osobnosť mladistvého, jeho vek, rozumovú a mravnú vyspelosť, zdravotný stav, na jeho osobné, rodinné a sociálne pomery, pričom musia byť primerané povahe a závažnosti spáchaného činu a majú viesť k začleneniu mladistvého do rodinného a sociálneho prostredia tak, aby predchádzali protiprávnym činom.

Základná trestná sadzba v danom prípade predstavovala osemnásť mesiacov až štyri roky odňatia slobody podľa § 174 ods. 2 Tr. zákona (v spojení s § 117 ods. 1 Tr. zákona). Súd na strane obžalovaného nezistil žiadnu poľahčujúcu okolnosť [vzhľadom na užívanie toluénu obžalovaným už pred stíhaným skutkom mu súd nepriznal poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. j) Tr. zákona, teda že pred spáchaním trestného činu viedol riadny život, pozn.] ani žiadnu prirážajúcu okolnosť. Aj konkrétna trestná sadzba tak po postupe podľa § 38 ods. 2 Tr. zákona (v znení účinnom do 5.8.2024) predstavovala 18 mesiacov až 4 roky odňatia slobody.

Okresný súd po zvážení všetkých okolností prípadu, viazaný aj právnym názorom odvolacieho súdu, že (skorším rozsudkom uložený) alternatívny (peňažný) trest nezodpovedá závažnosti spáchaného skutku, uložil obžalovanému trest odňatia slobody, a to mimoriadne znížený pod dolnú hranicu zákonom

ustanovenej trestnej sadzby podľa § 39 ods. 1 Tr. zákona. Označené zákonné ustanovenie umožňuje takýto postup v prípade, ak súd (alternatívne) vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatel'a má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatel'a neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania. Prvostupňový súd pri mimoriadnom znížení trestu v danom prípade vychádzal z toho, že uloženie trestu v rámci zákonom ustanovenej trestnej sadzby (teda minimálne vo výmere 18 mesiacov) by pre obžalovaného bolo neprimerane prísne vzhľadom na pomery, resp. osobu obžalovaného a že na ochranu spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania. Z vykonaného dokazovania totiž vyplynula doterajšia bezúhonnosť obžalovaného, ktorý dosiaľ nebol súdne trestaný (v registri trestov nemá žiadny záznam) a nemá ani žiadny záznam v registri priestupkov. Súd prihliadol aj na povesť, resp. osobnostnú charakteristiku obžalovaného, o ktorom zástupkyňa sociálneho zariadenia, v ktorom je umiestnený, na hlavnom pojednávaní (opakovane a aj aktuálne) vypovedala, že jeho správanie je (napriek mentálnemu znevýhodneniu) bezproblémové, poslúcha, vykonáva domáce práce, nie sú s ním žiadne výchovné problémy, do školy chodí pravidelne, triedna učiteľka ho chváli, je snaživý, pričom zástupkyňa vyjadrila túžbu mať „viac takých detí ako je on“. Podľa správy orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately obžalovaný pred umiestnením v Centre pre deti a rodiny (dôvodom ktorého bolo zanechania obžalovaného matkou v starostlivosti jeho plnoletých súrodencov, ktorý vo vysokej miere užívali toluén) žil v spoločnej domácnosti s matkou (otec zomrel) a súrodencami, vo veľmi skromných, resp. až nevyhovujúcich pomeroch. Pri ukladaní trestu súd vzal do úvahy aj závery znaleckých posudkov znalcov z odvetví psychiatria a klinická psychológia detí, podľa ktorých obžalovaný nie je duševne chorý, jeho intelektové schopnosti sú podpriemerné, jeho pobyt na slobode pre spoločnosť nie je nebezpečný a nie je mu potrebné uložiť ochranné liečenie žiadneho druhu, pričom riziko násilného alebo iného antisociálneho správania obžalovaného v budúcnosti je (aj vzhľadom na jeho pozitívne osobnostné predispozície) nízke, najmä ak bude jeho vývin prebiehať v prijímajúcom sociálnom prostredí s pevnými hranicami sociálne prijateľného správania (čo podľa súdu zjavne pri aktuálnom umiestnení obžalovaného v zariadení splnené je).

Berúc do úvahy všetky uvedené skutočnosti, aplikujúc aj § 118 ods. 1 Tr. zákona (podľa ktorého pri mladistvom páchatel'ovi súd nie je viazaný obmedzeniami uvedenými v § 39 ods. 3 Tr. zákona) okresný súd uložil obžalovanému trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) mesiace s podmieneným odkladom jeho výkonu na (minimálnu) skúšobnú dobu 12 (dvanásť) mesiacov. Takýto trest považuje okresný súd za spravodlivý, primeraný spáchanému trestnému činu, ako aj osobe obžalovaného, a tiež za spôsobilý na naplnenie funkcie individuálnej prevencie trestu v zmysle výchovného pôsobenia na obžalovaného tak, aby sa v budúcnosti trestnej činnosti vyvaroval, ako aj funkcie generálnej prevencie trestu v zmysle odradenia iných od páchania obdobnej trestnej činnosti.

Na základe týchto skutočností okresný súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho oznámenia na Okresný súd Trebišov. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku. Rozsudok môže odvolaním napadnúť:

- a) prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku
- b) obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka, okrem výroku o vine v rozsahu, v ktorom súd prijal jeho vyhlásenie, že je vinný
- c) v prospech obžalovaného i príbuzní obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh. Prokurátor môže tak urobiť i proti vôli obžalovaného. Ak je obžalovaný pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môže i proti vôli obžalovaného za neho v jeho prospech odvolanie podať aj jeho zákonný zástupca alebo jeho obhajca
- d) poškodený pre nesprávnosť výroku o náhrade škody.